

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky PhDr. Magdaléna Nespěšná Hamsíková, Ph.D.

Autor/autorka práce: Přemysl Květ
Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
Název práce: Interpretace a podoba námětu Noli me tangere v malířství 15. a
16. století. Vybrané příklady z italské a záalpské oblasti.
Vedoucí práce: PhDr. Markéta Jarošová, Ph.D.
Rozsah práce: 142 943 znaků (vč. mezer)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Práce Přemysla Květa se zabývá zajímavě zvoleným biblickým námětem Noli me tangere a jeho výtvarným zpracováním v poměrně velkém časovém rozptylu od 14. do 17. století. Autor vcelku stručného textu toto téma prezentoval na šesti příkladech děl italských mistrů a pěti obrazech záalpské proveniencí s cílem vystihnout proměny daného námětu a srovnat jednotlivá díla mezi sebou. V úvodní kapitole stručně popsal literaturu, na základě které sestavil kratičké charakteristiky vybraných malířů a kterou použil jako zdroj k výkladu ikonografie tématu Noli me tangere. Většinou si vystačil stručnými biografie a slovníkovou literaturou, kde však nechybí ani zahraniční tituly. V následném ikonografickém rozboru námětu Noli me tangere autor seznámil s jeho základním biblickým dějem, všiml si zejména kompozice a obvyklé stranové orientace postav, nevysvětluje však např. v Janově evangeliu (Jan 20,15) popsané pomýlení Máří Magdalény, která Krista zprvu považovala za zahradníka, z čehož jsou odvozeny i typické Kristovy atributy jako motyka či klobouk (či skutečnost, že někdy bývá toto téma přímo nazýváno Kristus jako zahradník). Také se autor blíže nezabýval dalšími epizodami zjevení Krista učedníkům, které bývají na obrazech tohoto námětu někdy přidány (nevysvětluje je ani přesněji na jím vybraném obraze od Jacoba Cornelisse van Oostanen).

V následném podrobnějším popisu jednotlivých obrazů se autor u všech bez výjimky věnoval několika kategoriím, jejichž popis je možné považovat za autorovo metodické východisko či klíč, na základě kterého pracoval. Jde o kompozici hlavních postav, jejich zasazení do krajiny, dramatičnost/klidovost děje, "lineární kompozice", barevné provedení a dopad světla. Pokud jde o lineární kompozici, kterou autor v obrazové příloze naznačil liniemi přímo do obrazů, jde o, podle mého názoru, poněkud diskutabilní metodu a ne vždy bych s autorem naznačeným řešením souhlasila. Podobné řešení vyžaduje totiž velkou míru vcítění do malířových představ či způsobu komponování obrazu. Pokud jde o barevnost, zde by bylo dobré si všimnout také dat technického charakteru – tj. např. možná zjištění malířských pigmentů, která bývají často k dispozici v katalogích výstav nebo obšírnějších monografiích či knihách týkajících se techniky malby, či jsou obecněji platné pro určitou dobu a místo – a při popisu jednotlivých barev z těchto informací alespoň rámcově vycházet (např. autorem zmíněná „safírová modř“, s. 36 a jinde – jde spíše o ultramarín nebo lapis lazuli atd.). Celkově je na práci vidět, že se její autor mnohé naučil a věnoval jí značné úsilí, ačkoliv některé drobnosti ještě ne zcela dokonale interpretoval. Práce má logickou strukturu a ukazuje k jasným cílům, které by ve výsledku bylo přeci jen třeba ještě precizovat. Na jednu stranu např. dochází ke zjištěním, která jsou zcela zjevná a vyplývají z povahy námětu, např. že scéna Noli me tangere je zasazena do exteriéru, nikoliv do interiéru, na druhou stranu ale nezmiňuje např. denní dobu, tedy brzkou ranní hodinu, kdy „ještě byla tma“ (Jan 20, 1), v níž se scéna odehrává, proto tuto skutečnost zcela opomíjí v popisu některých obrazů, ačkoliv ji jejich autoři jistě zcela záměrně v obraze zdůraznili potměnou barevností (mimo jiné např. Giulio Romano, s. 37 – zde se autor spokojil s nic neříkajícím konstatováním, že zdroj světla na hlavní scénu vůbec nedopadá. Dramatičnost a genialita tohoto obrazu spočívá ale právě v tom, jak autor vyjádřil napětí mezi dvěma postavami v potměné atmosféře ranního rozbřesku, v níž si Marie Magdaléna zprvu mohla Krista splést se zahradníkem).

Autorovi bych vytkla ale zejména jazykové prohřešky, a to ne vždy zvládnutou práci s pády či neobratná slovní spojení nebo hrubé chyby (s. 17 "obával se pronásledování ze strany ortodoxních protestantů a potlačované cenzury", s. 20 "Máří Magdaléna nahlížela na Kristovo Ukřižování", s. 51 "tradiční motivy vypovídající celý příběh" atd.).

Uvedené výtky však nijak nebrání v úspěšné obhajobě práce, kterou doporučuji.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 17. 8. 2016

Podpis: